

Journal of Anglo-Turkish Relations Volume 2 Number 2 June 2021

Britanya Monarşisi Mektup Geleneği ve Toplum İlişkileri

Batuhan Ulukütük¹

Birleşik Krallık denince akla gelen ilk kavramlardan olan monarşi sistemi, geçmişten günümüze hayatta kalmak için zamanın gerektirdiği koşullara göre kendini hep yeniledi. Böylesine kadim bir kurumun elbette zamana ayak uydururken kendi otantik duruşundan taviz vermesi söz konusu değildir. Bahsettiğim bu durumu daha somut bir şekilde anlayabilmek için Kraliyet Ailesi'nin mektup geleneğini ve toplumla ilişkisini ele alabiliriz.

Geçmişten günümüze yönetimlerin otoritelerinin yumuşadığını ve sorumlu oldukları toplumlara karşı daha yakın ve sıkı ilişkilerle yaklaştığını söylemek mümkün. Özellikle savaş, afet gibi zor zamanlarda veya bayram ve özel günler gibi ortak paydada buluşulan zamanlarda toplumun nabzını yoklamak ve ilişkileri kuvvetlendirmek için iletişim araçları pek çok kurum tarafından sıklıkla kullanılmaktadır. Britanya'da da bu yöntemin yaygınlaşması I. Dünya Savaşı esnasında tahtta bulunan Majesteleri Kral V. George döneminde olmuştur. Bugünkü koleksiyonları incelediğimizde sivil halk ile saray arasındaki mektup trafiği ilk kez bu dönemde göze çarpmaya başlamaktadır. Savaşta akrabalarını kaybeden ailelere, çalışanlarını kaybeden kurumlara saraydan taziye mektupları gönderilerek zor durumda olan Britanya halkına hükümdarlarının desteği hatırlatılmıştır. Keza benzeri mektuplar cephedeki askeri birliklere de gönderilmiştir. Sarayın bu jesti halk tarafından olumlu karşılanmış olacak ki bu dönemden sonra ekseriyetle Noel zamanlarında olmak üzere halktan saraya Kraliyet Ailesi için önem arz eden günlerde mektuplar gitmeye başlamıştır.

Elbette her zaman tebrik niteliğinde kart ve mektuplar gönderilmedi. Sivil halkın saraya taleplerini ve yaşamlarından paylaşmak istediklerini de iletmesine aracı olan mektuplaşma geleneği, çokça kimsenin sorunlarına kraliyet eliyle çözüm bulmasını sağlamıştır. Majesteleri Kraliçe II. Elizabeth, 1990'lardaki bir belgeselde kendisine hitaben yazılan mektupların bazılarını bizzat açıp okuduğunu, bu sayede halkın kendisinden beklentilerini, duygu ve düşüncelerini öğrendiğini söylemiş ve yardımcı olabileceği konularda kişilerin taleplerini doğru makamlara ilettiğini aktarmıştı. Bu bağlamda kraliyetin halkın yanında ve ihtiyaçlarına cevap veriyor oluşunun altı çiziliyor ve güçlü bir imaj ortaya konuyor.

Yalnızca Birleşik Krallık'ta yaşayanlara değil, dünyanın neresinde olursa olsun saraya mektup yazan herkese sarayın iletişim ofisi tarafından geri dönüş yapılıyor. Bugün halen gazetelerde saraydan mektup alan kişilerin deneyimlerine dair haberlere rastlanabilir. Ben de bu heyecan verici mektup serüvenlerime başladığım ilk günden beri aynı heyecanı içimde

¹ TED Afyon Koleji. E-posta: batuhanulukutuk@gmail.com

Journal of Anglo-Turkish Relations Volume 2 Number 2 June 2021

taşıyorum. Tarihe damgasını vurmuş ve dünyaya yön vermiş bu kurumdan karşılık alabilmek elbette benim için de harika bir duygu. Hem manevi yönü hem de koleksiyon değeriyle öne çıkan bu uğraş kesinlikle çok keyifli. Ayrıca belirttiğiniz takdirde saray çeşitli kaynaklar göndererek sizlere kurumu tanıtıcı doküman da sağlıyor. Yazdığımız mektuba gelecek yanıtı beklemenin heyecanı ve ummadığınız bir anda işten veya okuldan eve dönüp sarayın armasıyla bezenmiş bir zarfla karşılaşmanın mutluluğu kesinlikle çok özel bir his. Bu temaslar sistemli bir uğraş ve bolca sabır gerektiriyor. Fakat bu arşivinizin gelecek nesillere, ait oldukları zamanı temsil eden birer elçi olacağını düşünmek bile tüm bu çabaya değdiğinin bir göstergesi.

Günümüzde elektronik posta ile çok daha kolay ve hızlı cevap alınabilmesine karşın ben de dâhil insanların mektup yazmayı tercih etmesi, o dokunun kendine has özelliğini sevmemizden kaynaklanıyor aslında. Ellerinizle üstüne eğilerek yazdığımız bir mektubun, çağlar boyu tarihte yer almış bu kurumun bir temsilcisi tarafından aynı özenle size cevaben geri gönderilmesi, dijital dönemde bile insanların bu geleneği usulüne uygun gerçekleştirme arzusunu gösteriyor. Dil özelliklerine de dikkat edildiği için dillerin yaşatılması açısından da yazılı birer kaynak teşkil etmesi bir başka faydası olarak önümüze çıkıyor.

Sonuç olarak Britanya’da monarşinin kendini zamana uygun yenileyerek kolayca erişilebilen bir yapıya bürünmesi ve bunu mektup iletişimi haricinde de etraflı programlarla pekiştirmesi kesinlikle büyük bir başarı örneği. Günümüzde şirketlerden devlet kurumlarına kadar tüm dünyada güdülen “kolay erişim” politikasının temellerini aslında bu gelenekten aldığı bile düşünülebilir. Kurumların şeffaflık ilkesini doğrudan doğruya halka ispat ettiği bu gibi iletişim metotlarının etkili olduğu açıkça ortada.